

grafskega zemljevida, prispevek Deana Šopiča (Harpha Sea) in ostalih o uporabi 3R prikazov za prostorsko planiranje, prispevek Igorja Karničnika (Geodetski inštitut Slovenije) in ostalih o izdelavi elektronskih navigacijskih zemljevidov, prispevek Darka Jezerška (Harpha Sea) in ostalih o 3R GIS-u za podporo gasilcem ob intervencijah ter prispevek Igorja Bizjaka (Urbanistični inštitut Republike Slovenije) o uporabnosti *Googlovih* zemljevidov za prikazovanje in vnašanje podatkov. Daljinsko zaznavanje je osrednja tema prispevka Mihaele Triglav Čekada (Geodetski inštitut Slovenije) in ostalih o prvem vsedržavnem laserskem skeniranju Slovenije, prispevka Mojce Kosmatin Fras (Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani) in ostalih o dejavnostih Slovenije pri opazovanjih Zemlje, prispevka Aleša Urbiča (Zavarovalnica Maribor) in ostalih o uporabnosti daljinskega zaznavanja v zavarovalništvu ter prispevka Dejana Grigilla (Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani) in Urše Kanjir (Inštitut za antropološke in prostorske študije ZRC SAZU) o samodejnem zajemanju stavb na podlagi letalskih posnetkov in lidarskih podatkov. Uporabnost GIS-a pri ohranjanju stavbne dediščine je osrednja tema prispevka Tine Žerjal in ostalih (Harpha Sea), uporaba georadarja za evidentiranje pozemne infrastrukture pa je osrednja tema prispevka Branka Mušiča (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani) in ostalih.

Tudi ob tokratni monografiji lahko ugotovimo, da se uporaba geografskih informacijskih sistemov v Sloveniji stopnjuje, še vedno pa ostaja, kar so zapisali uredniki osme knjige, da »... *raba GIS-ov v Sloveniji ostaja v veliki meri zaprta v okviru posameznih strok ali ustanov in je torej še malo izkoriščena možnost ugodnih učinkov medsebojnega sodelovanja med strokami in med ustanovami* ...«. Tako tudi po tokratni monografiji ostaja želja po »... *zmanjšanju zaprtosti tega delovnega področja v okviru posameznih strok ali ustanov* ...«.

Več podatkov o knjižni zbirki ponuja njena spletna stran: <http://giam.zrc-sazu.si/giss>.

Matija Zorn

Blaž Repe, Robert Brus:

Kalifornija

Vodniki Ljubljanskega geografskega društva, Amerika

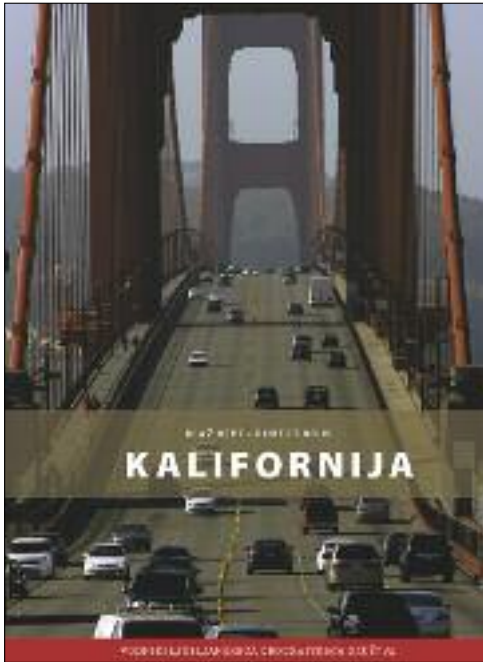
Ljubljana 2012: Ljubljansko geografsko društvo, Založba ZRC, 211 strani, ISBN 978-961-254-361-7

Ljubljansko geografsko društvo že vrsto let uspešno organizira kakovostne ekskurzije v dele sveta, ki pritegnejo s svojo geografsko in tematsko posebnostjo. Nekakšna strokovna obveza pa je, da po vsaki od teh potovanj nastane priročen vodnik o značilnostih obiskanega območja.

Avtorja vodnika, ki sta konec aprila in v začetku maja 2011 vodila ekskurzijo, sta poskušala združiti urbano in naravno podobo zahodnega dela ZDA. Urbanemu okolju se je v Kaliforniji težko izogniti, jedro potovanja pa je bilo kljub temu spoznavanje raznolikosti drevesnih vrst v nacionalnih parkih tega dela ZDA.

Vodnik po Kaliforniji je najobsežnejše delo iz sklopa Vodnikov Ljubljanskega geografskega društva. Njegova že uveljavljena tematska razdelitev se prične z uvodom, nadaljuje pa z najobsežnejšim poglavjem o naravnih značilnostih obravnavanega območja, zgodovini, prebivalstvu ter gospodarstvu. Avtorja v posebnih poglavjih nakažeta mogočo prihodnost Kalifornije, podrobno opišeta priporočeno pot, ki so jo prepotovali udeleženci ekskurzije ter navedeta seznam virov in literature.

Bralec se že v uvodu seznanil z osnovnimi podatki o Kaliforniji, statističnimi, kot tudi »novodobnimi« značilnostmi, pridobljenimi v 19. in 20. stoletju. Prav slednji dajejo Kaliforniji poseben status v Ameriki in svetu. Tam so odprli prvo kinodvorano, izdelali prvo računalniško miško, od tam izvirajo *jeans* hlače, letéči »frizbiji«, lutka Barbie, video igrice ter neslavni rekord po številu izbrane lokacije za samomor, ki ga ima most Golden Gate. Na koncu poglavja se avtorja prisrčno zahvalita vsem, ki so sodelovali pri nastanku vodnika.

V poglavju o naravi je podrobna razčlenitev geoloških, rastlinskih, živalskih in podnebnih značilnosti. Ni slučajno, da je tam ustvarjal John Muir, »oče narodnih parkov«, ki je s svojim zavzemanjem za ohranitev in spoznavanje narave pripomogel k ustanovitvi narodnih parkov v Kaliforniji. Sledi poglavje o zgodovini, z opisom obdobja pred prihodom Evropejcev. Sledijo opisi obdobja španske in mehiške nadvlade, osamosvojitve Kalifornije ter sodobna Kalifornija v zadnjih sto letih. Največji zgodovinski pečat je pustilo odkritje zlata leta 1848, kar je imelo za posledico velikansko povečanje prebivalstva in poseljevanje novih ozemelj. Poglavje o prebivalstvu oriše značilnosti in posledice zgodovine priseljevanja. Z domovanjem največje kitajske in mehiške skupnosti izven ozemlja matičnih držav ter rastjo števila prebivalcev kljub gospodarski stagnaciji, simbolizira rasno pestrost in pomen priseljevanja. Kalifornija je posebnost tudi v gospodarstvu: središče filmske industrije, Silicijeva dolina z elektronsko, zlasti računalniško industrijo, kmetijstvo v Osrednji dolini ter rudna bogastva so le najznačilnejši primeri. Avtorja v ločenem poglavju orišeta mogočo prihodnost Kalifornije, ki še vedno velja za obljubljeni deželo; če ne drugače, pa vsaj pregovorno. Nakažeta problematiko prenaseljenih urbanih območij, visoke cene nepremičnin, nepreudarno porabo naravnih virov, zlasti vode in nazadovanje nekaterih industrijskih panog. S pričo tega čakajo Kalifornijo neizbežne spremembe v načinu življenja. V predzadnjem poglavju je na skoraj stotih straneh opisana devet dnevna pot ekskurzije, ki bralcu s številnimi fotografijami pričara čudovito naravo in ameriški način življenja. Sledi še seznam virov in literature, ki je bila uporabljena pri nastajanju vodnika, morebitnim uporabnikom pa lahko služi kot dodaten vir podatkov.

Kalifornija je prav gotovo sinonim za tako imenovani ameriški način življenja, ki ga najpogosteje vidimo in slišimo prek radijskih ali televizijskih kanalov ter v nakupovalnih centrih in zabaviščih. Vendar je v Kaliforniji tudi prekrasna narava, veliko je zaščiteneh območij. In prav to dvojnost, lahko pa tudi tisočernost Kalifornije, poskuša zajeti vodnik Ljubljanskega geografskega društva. Gre za zelo poučen in lepo berljiv pripomoček za vsakega obiskovalca, ki prvič potuje na skrajni ameriški zahod ali pa posameznika, ki želi povečati vedenje oziroma potešiti raziskovalnega duha.

Primož Gašperič